

Sexuell exploatering i ickevåldsrörelsen

Workshop nyårsträffen Hopp & Motstånd 2 januari 1997

Schema för samtalet (Max sju deltagare)

- Välja underlättare: sexismobservatör, stämningsunderlättare, tidsunderlättare och sekreterare
- Inledning (från denna text)
- Runda med allas reflektioner
- Fri diskussion
- Utvärdering: makt och jämlikhet under workshopen.

Några utgångspunkter för samtalet:

Kärleksexploatering

Inom radikalfeminismen finns en intressant spänning.

- De som betonar våldet, våldtäkten eller pornografin som förklaring till patriarkatet
- Och de som snarare betonar mäns utsugning av stöd och kärlek från kvinnor. Kvinnor älskar alltså män mer än tvärtom.

Kärleksutsugning kan uppstå i relationer när en i en parrelation sitter i fängelse. Inom plogbillsrörelsen har vi myntat ett uttryck som heter plogbillsänka. Intressant är också om det fortfarande är så att mannen får mer stöd när det är kvinnan som sitter i fängelse.

Kärleksexploatering och etik

Kant och Aristoteles menar att andra människor ska vara ett mål i sej, inte ett medel för att jag ska uppnå något. När vi reduceras till medel reduceras vi till att bli en sak eller ett verktyg för andras syften.

Situationer där möjligtvis kärleksexploatering kan uppstå:

- Jag känner mej ensam. Jag behöver någon.
- Jag vill ha barn och familj. Jag behöver någon för att bilda familj.
- Om jag ska orka med ett liv som revolutionär så behöver jag en partner.

Exploatering av kroppskontakt

Kroppskontakt är viktigt i relationer. Men ibland kan man känna sej utsugen på kroppskontakt. Personen vidrör för sin egen skull, för att tillfredsställa sej själva, inte för min skull eller för vår skull. (Skilja från när någon ber just mej om stöd och att hålla om honom.)

I ickevåldssammanhang kan det uppstå kroppskontaktkulturer, med kramar, massage, dans, lekar, trygghetsövningar.

Här kan åtminstone två problem uppstå.

- Om deltagare exploaterar kroppskontakt.
- Och om kotteri bildas. Några hamnar utanför, på grund av utstötning – man undviker kroppskontakt med vissa. Eller för att man själv dras sig undan. Den typen av kroppskontakt fungerar kanske inte för alla deltagare.
- Hur hanterar vi dessa svårigheter? Idéer: Intimitets-fria zoner i matsal och under gemensamma samlingar.

Sexuella visioner och utopier

Inom ickevålds och fredsrörelsen i USA finns det en rad sexuella utopier, celibat, kyskhets, lesbianism, tvåsamhet, seriell monogami, polyamori, polygami, frigjordhet, lössläpphet, gruppsex.

- Gandhi: Hustrun fick också leva i celibat under perioder.
- Gandhi använde yngre kusin för att testa sin renhet. Han exploaterade därmed sin kusin för ett kyskhetsideal.
- Ett problem när jag bodde i USA var långt utdragna tvåloperor som splittrade ickevåldsgruppen jag jobbade i. Liknande problem fanns i ett av kollektiven, som splittrades av nya spänningar som uppstod. Vissa försökte motverka spänningar mellan sitt engagemang och intimitet genom att skilja på "aktivistvänner" och de som de hade intima kärleksrelationer med. Aktivistervänner var inte kärlekspartners.

Även om det finns många undantag så är risken stor för att vängrupper och små organisationer måste splittras eller någon lämna vid separation. Det finns inga garantier för vänskap efter att ha haft en kärleksrelation med någon. Om ni klarar det bra så kanske inte nästa person som blir ihop med någon av er klarar att leva eller arbeta nära en före detta.

Kanske har vi överskattat möjligheten att orka med relationer, relationsuppbrott kombinerat med långvarigt samarbete kring aktivism.

Idé att diskutera: Undvik sexuella eller intima relationer med aktivister i samma aktionsgrupp.

Workshops underlag 1997 förberett av Per Herngren